

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 6 augusti 2021
(OR. en)

11175/21

**Interinstitutionellt ärende:
2021/0255(NLE)**

**EDUC 262
JEUN 70
SOC 452
RECH 369
DIGIT 106**

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	5 augusti 2021
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2021) 455 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS REKOMMENDATION om blandat lärande för högkvalitativ och inkluderande grundskole- och gymnasieutbildning

För delegationerna bifogas dokument – COM(2021) 455 final.

Bilaga: COM(2021) 455 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 5.8.2021
COM(2021) 455 final

2021/0255 (NLE)

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

**om blandat lärande för högkvalitativ och inkluderande grundskole- och
gymnasieutbildning**

(Text av betydelse för EES)

{SWD(2021) 219 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Lika tillgång till högkvalitativ utbildning för alla är avgörande för att både ekonomin och samhället ska utvecklas. Utbildningspolitiken bör ge hela befolkningen möjligheten att uppnå sin fulla potential och utveckla sin kompetens genom livslångt lärande. Detta är ett viktigt budskap i kommissionens meddelande *En europeisk pelare för sociala rättigheter*¹, visionen om ett europeiskt område för utbildning², *Handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027*³, *Rådets resolution om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030)*⁴ och *Rådets slutsatser om rättvisa och inkludering inom utbildningen i syfte att främja en framgångsrik utbildning för alla*⁵. Det har blivit ännu viktigare att uppnå det här målet i och med de utbildningsutmaningar som aktualiserats under covid-19-pandemin.

(1) Utmaningar som ska hanteras genom den föreslagna rekommendationen

Skolstängningar och mer omfattande restriktioner i samhället till följd av covid-19-pandemin har belyst befintliga styrkor och svagheter inom grundskole- och gymnasieutbildningen, inklusive yrkesutbildning. Utbildningssystemen har visat en enorm förmåga att innovera och anta nya strategier⁶, men också betydande brister på grund av bristande beredskap när det gäller att dra nytta av olika lärandemiljöer och utbildningsverktyg.

- För många elever har inlärningsprocessen blivit långsammare, mindre djupgående och ibland utdragen. Avsaknaden av regelbunden klassrumsundervisning och nära kontakt med lärare och andra elever har gjort det svårare.
- Fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande har i vissa fall äventyrats eftersom många skolor inte kunnat erbjuda strukturerad verksamhet eller tillgång till lokaler, och barnens hälsa och motivation har varit beroende av vad familjen⁷ och hemmiljön har kunnat erbjuda.
- Många familjer och elever, särskilt de från mindre gynnade grupper, saknade kapacitet och resurser för undervisning i hemmet⁸. Det ledde till en stor oro bland elever som i vanliga fall fått särskilt studiestöd i skolan, subventionerade och

¹ COM(2017) 250.

² https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area_sv

³ COM(2020) 624.

⁴ EUT C 66/1, 26.2.2021.

⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:52021XG0610\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:52021XG0610(01))

⁶ Exempelvis togs ny lagstiftning snabbt i bruk i kombination med större autonomi för myndigheter och skolledare på lokal nivå. Många skolor har ingått eller förnyat samarbeten med föräldrar, lokalsamhällen, företag, privata företag, icke-statliga organisationer och kulturorganisationer (inklusive radio- och tv-medier), vilket framgår av det öppna offentliga samrådet om handlingsplanen för digital utbildning.

⁷ Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum undersökte hur barn och familjer hanterade situationen i nio EU-länder i rapporten [How families handled emergency remote schooling during the Covid-19 lockdown in spring 2020](#) (inte översatt till svenska).

⁸ I det öppna offentliga samrådet inför utarbetandet av handlingsplanen för digital utbildning rapporterades det att föräldrar och elever hade särskilda svårigheter med den plötsliga övergången till distansundervisning. Föräldrarna uppgav att barnen hade svårt med motivation, examinering/bedömning och återkoppling samt att det nätbaserade lärandet höll dålig kvalitet. Samhällsekonomiska klyftor mellan elever identifierades som den största utmaningen framöver. Se även den kommande studien Cachia R., Velicu A., Chaudron S., Di Gioia R. & Vuorikari R., ”Remote schooling during Covid-19 spring 2020 lockdown. A closer look at European families”.

hälsosamma måltider⁹ eller tillgång till olika fritidsaktiviteter, däribland fysisk aktivitet.

- Många system, skolor och lärare var inte förberedda på en sådan förändring varken när det gäller digital kompetens eller digitala resurser, till exempel anslutningsmöjligheter och infrastruktur¹⁰. Vissa grundskole- och gymnasielärare uppgav att de saknade tydlig vägledning och kommunikation från offentliga myndigheter. De rapporterade också bristande stöd och utbildning i att utforma undervisningen när den nästan uteslutande sker på distans.
- Viktig personal, bland annat tillfälliga specialister, ansvariga för kontakter med vårdnadshavare, lärare i kulturorganisationer samt lärare och handledare inom arbetsplatsförlagt lärande fick inte längre tillträde till skolorna.
- Undervisning i naturvetenskapliga och konstnärliga ämnen och viss yrkesutbildning ställdes in eftersom den krävde tillgång till särskilda salar och laboratorier, särskild utrustning och tillsyn av utbildade lärare, ofta av både pedagogiska och säkerhetsmässiga skäl.
- Utan den fysiska närvaron var det svårt att erbjuda de personliga och sociala fördelarna med att vara en del av skolmiljön.

Strävan efter en utbildning av bättre kvalitet för alla är inte begränsad till ett covid-19-sammanhang. Dagens utmaningar med att utforma utbildning kvarstår: att skapa meningsfulla utbildningar i olika miljöer och för elever i olika åldrar, med varierande förmåga och förutsättningar, att stödja en bred kompetensutveckling utifrån elevernas behov i det globala samhället både i dag och i framtiden, att främja välbefinnande och att se till att lärarna och skolorna kan anpassa sig och fortsätta att förbättra sina egna organisatoriska och pedagogiska metoder till förmån för alla elever. För att möta dessa utmaningar och förbättra blandat lärande krävs det att hela utbildningssystemet agerar enhetligt och förbättras kontinuerligt.

(2) Syftet med den föreslagna rekommendationen

Detta förslag till rekommendation är en del av det omedelbara svaret på de lärdomar som dragits av covid-19-pandemin, då många utmaningar och ojämlikheter förvärrades och framhävdades. Rekommendationen innehåller förslag till åtgärder på kort sikt för att ta itu med de mest akuta brister som hittills observerats och för att motverka effekterna på den yngre generationen. Samtidigt beskrivs hur man kan kombinera miljöer och verktyg för blandat lärande inom grundskole- och gymnasieutbildningen för att skapa mer robusta utbildningssystem i linje med handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027 och det europeiska området för utbildning, och bana vägen för att uppnå målen för det digitala decenniet¹¹. Målet är att skapa en inkluderande utbildning av god kvalitet och att främja en bred kompetensutveckling för alla elever.

I förslaget till rekommendation förespråkas inte en allmänt minskad närvaro av lärare, och man uppmuntrar inte heller till fler timmar framför skärmen. Man strävar inte heller efter att

⁹ Genom EU:s skolprogram kan barn lära sig att äta och leva sunt. Läs mer på sidan [Om skolprogrammet | Europeiska kommissionen \(europa.eu\)](#).

¹⁰ Resultaten av det öppna offentliga samrådet inför utarbetandet av handlingsplanen för digital utbildning visade att 69 % av grundskolorna och 64 % av gymnasieskolorna inte hade någon tidigare erfarenhet av distansundervisning med hjälp av digital teknik. De svarande rapporterade en rad hinder, bland annat bristen på digital infrastruktur och digital kapacitet, bristande design för lärande, otillräcklig kommunikation mellan skolan och hemmet samt bristen på digital kompetens, särskilt bland lärare.

¹¹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_sv

plötsligt och urskillningslöst ersätta böcker, papper och penna med digital teknik i grundskolan och gymnasiet¹². Alltför många plattformar och kommunikationskanaler kan öka risken för digital utmattning och utbrändhet hos elever, lärare och föräldrar. Som en del av återhämtningen från covid-19-pandemin syftar den föreslagna rekommendationen snarare till att stödja en kontinuerlig utveckling och förbättring av en välbalanserad skolutbildning (både när det gäller pedagogik och läromedel) som främjar hög kvalitet och inkludering, med den ytterligare fördelen att vara tillräckligt motståndskraftig för att stå emot och anpassa sig.

(3) Särskilda bestämmelser i rekommendationen

Blandat lärande är när en skola, lärare eller elev i formell utbildning använder flera metoder i inlärningsprocessen:

- en kombination av klassrumsundervisning och distansundervisning
- en kombination av olika lärandeverktyg som kan vara digitala (även nätbaserade) och icke-digitala som en del av inlärningsuppgifter.

För att se till att det blandade lärandet används på bästa sätt måste lärare och elever ha rätt kunskaper, färdigheter och attityd och vara villiga att använda lämpliga digitala verktyg och att förändra undervisningen. Strategin för blandat lärande måste också vara tillräckligt flexibel för att kunna anpassas efter elevernas behov och så att lärarna kan använda strategin utifrån den specifika situationen och klassen. Rätt förutsättningar för blandat lärande beror också på elevernas resurser och skolans organisation, kultur och resurser, dvs. tillgång till lämpliga, överkomliga och välfungerande miljöer och verktyg. Därför betonas i detta förslag till rekommendation behovet av åtgärder på olika nivåer (skolan och dess lokala ekosystem, på utbildningssystemnivå i medlemsstaten eller regionen, eller stöd på EU-nivå när så är lämpligt) och ur olika tidsperspektiv – kortsiktigt som ett omedelbart svar på pandemin och på medellång sikt genom att främja utbildning av god kvalitet för alla.

(4) Komplementaritet med andra initiativ

Den föreslagna rekommendationen är avsedd att komplettera andra kommissionsinitiativ för utmaningar inom skolutbildningen, nämligen de åtgärder som presenteras i handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027¹³ och initiativet för en lyckad skolgång inom det europeiska området för utbildning för att hjälpa alla elever att lära sig grundläggande färdigheter och gå klart gymnasiet, i kompetensagendan för Europa¹⁴ och särskilt i rådets rekommendation om yrkesutbildning¹⁵, där det föreslås en moderniserad EU-politik för yrkesutbildning, inklusive digitalisering och användning av blandat lärande. Den föreslagna rekommendationen kompletterar också andra initiativ inom programmet Erasmus+, bland annat Erasmus+ lärarakademier.

¹² Forskning har visat att detta kan inverka negativt på utvecklingen av elevernas läsförmåga. Se ”*Stavanger Declaration Concerning the Future of Reading*” (<https://ereadcost.eu/wp-content/uploads/2019/01/StavangerDeclaration.pdf>). Förklaringen, som undertecknades 2019 av fler än 100 forskare, innehåller de viktigaste resultaten från fyra års empirisk forskning inom ramen för det EU-finansierade forskningssamarbetet COST och rapporten ”*Evolution of Reading in the Age of Digitalisation (E-READ)*”.

¹³ COM(2020) 624.

¹⁴ COM(2020) 274 final.

¹⁵ EUT C 417, 2.12.2020, s. 1.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Initiativet överensstämmer med artiklarna 165 och 166 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. I artikel 165 fastställs att unionen ska bidra till utvecklingen av en utbildning av god kvalitet genom att främja samarbetet mellan medlemsstaterna och genom att vid behov stödja och komplettera deras insatser, samtidigt som unionen fullt ut ska respektera medlemsstaternas ansvar för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation. I artikel 165.2 anges vidare att ett av målen för unionens insatser på utbildningsområdet ska vara att främja utvecklingen av distansundervisning. Enligt artikel 166 i samma fördrag ska unionen genomföra en yrkesutbildningspolitik som ska understödja och komplettera medlemsstaternas insatser, samtidigt som unionen fullt ut ska respektera medlemsstaternas ansvar för yrkesutbildningens innehåll och organisation.

Initiativet innebär ingen utökning av EU:s föreskrivande befogenheter eller bindande åtaganden för medlemsstaterna. Medlemsstaterna beslutar hur de genomför rekommendationen i enlighet med sina nationella omständigheter.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Medlemsstaterna har sin egen kultur och lagstiftning för att utforma och organisera lärande. De är fullt ansvariga för undervisningens innehåll och utbildningssystemens organisation. Medlemsstaterna står dock inför ett antal gemensamma problem med beredskapen i utbildningssystemen, vilket framgår av covid-19-pandemins effekter på elever och deras familjer, lärare och skolledare. Rekommendationen syftar till att hjälpa medlemsstaterna att stärka beredskapen och motståndskraften hos utbildningssystemen genom att ta fram välbalanserade strategier för blandat lärande.

Mervärdet i denna föreslagna rekommendation på EU-nivå ligger i att EU kan

- bidra till en gemensam strategi för kortsiktiga lösningar på problem som uppstått under pandemin och som medförde eller förvärrade skillnader i läranderesultat,
- främja en gemensam europeisk förståelse för de möjligheter som skapas med blandat lärande, bland annat en förbättring av utbildningens kvalitet och inkludering samt en bred kompetensutveckling och välbefinnande för elever,
- underlätta utbytet av sakkunskap och bästa praxis för beslutsfattare, forskare och lärare på system- och skolnivå,
- stödja initiativ på EU-nivå för att främja kompetensutveckling hos lärare och elever när det gäller att kombinera olika inlärningsmiljöer och inlärningsverktyg,
- uppmuntra till investering på de ovannämnda områdena.

I förslaget beskrivs hur man kan kombinera olika inlärningsmiljöer och inlärningsverktyg inom grundskole- och gymnasieutbildningen och rekommendationer för hur det ska gå till, i enlighet med subsidiaritetsprincipen.

• Proportionalitetsprincipen

Varken innehållet i eller utformningen av denna föreslagna rekommendation går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen. De åtaganden som medlemsstaterna gör är frivilliga och varje medlemsstat har frihet att besluta om vilken strategi de ska anta.

- **Val av instrument**

För att bidra till att förverkliga de mål som avses i artiklarna 165 och 166 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt föreskrivs i samma fördrag att rådet ska anta rekommendationer på förslag av kommissionen.

En rådsrekommendation är ett lämpligt instrument på utbildningsområdet, där EU har en stödjande skyldighet, och det är ett instrument som ofta används för åtgärder på EU-nivå på detta område. Som rättsligt instrument markerar det medlemsstaternas åtagande när det gäller de presenterade åtgärderna och ger en starkare politisk grund för samarbete på området, samtidigt som man fullt ut respekterar medlemsstaternas befogenhet på utbildningsområdet.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Inte tillämpligt.

- **Samråd med berörda parter**

Under 2020 och 2021 samrådde Europeiska kommissionen med företrädare för utbildningsministerier, europeiska nätverksorganisationer (lärarutbildare, föräldrar, elever, arbetsgivare, fackföreningar), lärare och allmänheten. Ytterligare strategier och sammanhang har varit användbara för att bättre förstå utmaningarna och möjligheterna på området, bland annat onlinemöten och webinarier, enkäter riktade till utbildningsmålgrupper och forskningsprojekt.

En viktig del var det öppna offentliga samrådet från februari till september 2020 som en del av det förberedande arbetet med meddelandet om handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027. Samrådet fokuserade på effekterna av covid-19-pandemin och resulterade i över 2 700 svar från 60 länder. Ett samråd med europeiska skolbarn ägde också rum via eTwinning, en nätgemenskap av lärare och skolledare.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Förslaget bygger på en rad olika rapporter och undersökningar om pedagogiska metoder för utveckling av nyckelkompetenser, fortbildning av lärare och skolledare, användning av digital teknik i skolutbildningen och styrning av skolutbildningen. För specifika delar bidrog även tre expertkonsulter som anlätades inom ramen för Utbildning 2020¹⁶. Vid översynen noterades rapporter och undersökningar från OECD, Unesco och Europarådet samt det arbete som utförts av Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum (särskilt när det gäller pedagogiska metoder för utveckling av nyckelkompetenser, användning av digital teknik i skolutbildningen och barns och familjers lärandeefarenheter tidigt i pandemin). Denna information ingår i det medföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar.

- **Konsekvensbedömning**

Någon konsekvensbedömning har inte genomförts eftersom de olika åtgärderna är avsedda att komplettera medlemsstaternas initiativ och eftersom de föreslagna åtgärderna är frivilliga,

¹⁶ [Utbildningssamarbete i Europa – Utbildning 2020 | Utbildning \(europa.eu\)](#)

samt med tanke på omfattningen av de förväntade effekterna. Förslaget har utarbetats på grundval av tidigare undersökningar, samråd med medlemsstaterna och ett offentligt samråd.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Inte tillämpligt.

- **Grundläggande rättigheter**

Den föreslagna rekommendationen är förenlig med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, nämligen rätten till utbildning enligt artikel 14 och rätten till skydd av personuppgifter enligt artikel 8. Personuppgifter ska behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund. Därutöver har var och en rätt att få tillgång till insamlade uppgifter som rör honom eller henne och att få rättelse av dem. Åtgärderna ska genomföras i enlighet med EU:s lagstiftning om skydd av personuppgifter, särskilt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679¹⁷ om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (allmän dataskyddsförordning).

4. BUDGETKONSEKVENSER

Detta initiativ kommer inte att kräva några ytterligare medel från unionens budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

För att stödja genomförandet föreslår kommissionen att man i samarbete med medlemsstaterna utarbetar särskilt vägledningsmaterial, handböcker och andra konkreta dokument som bygger på fakta, peer learning-verksamhet och kartläggning av god praxis. På så sätt åtgärdas de brister som konstaterats när det gäller att stödja utvecklingen av blandat lärande på skol- och systemnivå.

Kommissionen avser att rapportera om användningen av rekommendationen inom den strategiska ramen för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Inte tillämpligt.

- **Sammanfattning av rekommendationen och arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar**

I utkastet till rekommendation föreslås vägledning och åtgärder som medlemsstaterna kan vidta för att ta itu med pandemins kortsiktiga konsekvenser och för en välbalanserad och välriktad strategi för blandat lärande som leder till högkvalitativ och inkluderande grundskole- och gymnasieutbildning. I utkastet anges Europeiska kommissionens åtagande att komplettera och stödja medlemsstaternas åtgärder på detta område.

¹⁷ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.119.01.0001.01.SWE

I det medföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar beskrivs en rad aktuella forskningsrön tillsammans med synpunkter och erfarenheter från europeiska intressenter för att stödja den föreslagna rekommendationen. Det ges också exempel på befintlig politik och projekt på området, som är under snabb utveckling.

Förslag till

RÅDETS REKOMMENDATION

om blandat lärande för högkvalitativ och inkluderande grundskole- och gymnasieutbildning

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 165 och 166,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Covid-19-pandemin har påverkat och satt en helt ny press på utbildningssystemen inom hela EU och i resten av världen. Restriktioner i samhället medförde stora förändringar i undervisningen och lärandet samt i kommunikationen och samarbetet inom utbildningsväsendet¹⁸. Förändringarna påverkade elever och deras familjer, lärare, skolledare och andra yrkesgrupper som stöder utbildning, till exempel socialarbetare och kulturutbildare. Medlemsstaterna kunde snabbt ta fram alternativ och stöd för distansundervisning, särskilt digitala lösningar. Lärdomar har dragits om nya möjligheter för utbildningssektorn, bland annat en betydande ökning av lärarnas digitala kompetens och närmare samarbete mellan skolan och samhället i stort. Många medlemsstater upplevde dock brister i systemet med en utbredd avsaknad av beredskap och resurser för övergången till en ny strategi för undervisning och lärande, vilket belyste och förvärrade befintliga ojämlikheter, luckor och behov. Dessa brister i utbildningssystemen behöver åtgärdas, och man behöver också förbättra förmågan att hantera och anpassa sig till föränderliga förhållanden i framtiden.
- (2) I handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027 beskriver EU-kommissionen sin vision för en digital utbildning i Europa som håller hög kvalitet och är inkluderande och tillgänglig för alla. Handlingsplanen är också en uppmaning till ökat samarbete på europeisk nivå för att lära av covid-19-pandemin och anpassa utbildningssystemen till den digitala tidsåldern. Planen framhåller teknikens potential att skapa ett mer individanpassat och flexibelt lärande med de studerande i fokus. Syftet är att ta itu med ojämlikheterna inom utbildning när digital kompetens, tillgång till lämpliga verktyg och stabil internetuppkoppling saknas. Handlingsplanen understryker behovet av att stärka den digitala kapaciteten i utbildningssystemen.
- (3) Den första principen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter¹⁹ innebär att var och en har rätt till god, inkluderande utbildning och livslångt lärande för att bibehålla och tillägna sig färdigheter som tillåter att man deltar fullt ut i samhället och

¹⁸ EUT C 212I, 26.6.2020, s. 9.

¹⁹ COM(2017)250

framgångsrikt klarar övergångar i arbetslivet. Pelarens elfte princip innebär att barn från mindre gynnade förhållanden har rätt till särskilda åtgärder som ger dem lika möjligheter. Det faktiska genomförandet av dessa principer är i hög grad beroende av medlemsstaternas beslutsamhet och åtgärder. Åtgärder på EU-nivå kan komplettera nationella åtgärder och kommissionen presenterade sitt bidrag i handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter²⁰. I den europeiska kompetensagendan²¹ fastställs åtgärder för att hjälpa enskilda och företag att utveckla fler och bättre färdigheter och dra nytta av dem genom att stärka hållbar konkurrenskraft och bygga upp motståndskraft för att reagera på kriser baserat på lärdomarna från covid-19-pandemin. Det föreslås också att man ska främja vetenskaplig utbildning via forsknings- och innovationsåtgärder. I rådets rekommendation om inrättande av en europeisk barngaranti uppmanas medlemsstaterna att garantera att behövande barn (dvs. i riskzonen för fattigdom eller social utestängning) har faktisk och kostnadsfri tillgång till utbildning och skolbaserade aktiviteter. I EU-strategin för barnets rättigheter uppmanas till inkluderande utbildning av god kvalitet. Att främja kompetensutvecklingen är ett av målen för ett europeiskt utbildningsområde som kan ”ta vara på utbildningens och kulturens hela potential som drivkraft för jobb, social rättvisa och ett aktivt medborgarskap och som ett sätt att uppleva den europeiska identiteten i hela dess bredd”.²²

- (4) I dagens snabbt föränderliga och tätt sammanlänkade värld behöver alla besitta en rad olika kompetenser och utveckla dessa under hela livet. De nyckelkompetenser som anges i den europeiska referensramen för nyckelkompetenser för livslångt lärande²³ syftar till att lägga grunden för mer jämlika och demokratiska samhällen. De bemöter behovet av hållbar tillväxt för alla, social sammanhållning och vidareutveckling av den demokratiska kulturen.
- (5) Enligt rådets rekommendation om nyckelkompetenser för livslångt lärande²⁴ underlättas kompetensutveckling genom främjande av olika inlärningsmetoder och lärandemiljöer, bland annat digital teknik, och design för lärande, genom stöd till utbildningspersonal och andra aktörer som stöder inlärningsprocesser, däribland familjer, genom stöd och vidareutveckling när det gäller bedömningen och valideringen av nyckelkompetenser som förvärvats i olika sammanhang och genom stärkt samarbete mellan utbildnings- och lärandemiljöer på alla nivåer och på olika områden som ett mer omfattande handlingsprogram.
- (6) I rådets rekommendation om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft²⁵ föreslås en moderniserad EU-vision för yrkesutbildningen, bland annat när det gäller digitalisering och användning av blandat lärande.
- (7) I rådets slutsatser om europeiska lärare och utbildare inför framtiden²⁶ konstateras att lärare, utbildare och skolledare är en oumbärlig drivkraft för utbildningen, som bör delta i utformningen av utbildningspolitik och självständigt kunna tillämpa politiken i

²⁰ COM(2021)102

²¹ COM(2020) 274 final.

²² COM(2017)673

²³ EUT C 189, 4.6.2018, s. 1, bilaga

²⁴ EUT C 189, 4.6.2018, s. 1.

²⁵ EUT C 417, 2.12.2020, s. 1.

²⁶ EUT C 193, 9.6.2020, s. 11.

praktiken men som också behöver en omfattande strategi för grundläggande utbildning, introduktion och fortsatt yrkesmässig utveckling.

- (8) Pandemin ökade oron över barns och ungdomars fysiska, psykiska och sociala välbefinnande. Alla barn och ungdomar bör kunna leva sunt och aktivt, bilda goda livslånga vanor och ha möjlighet att delta i olika idrottsaktiviteter och andra fysiska aktiviteter som stärker motoriska färdigheter och främjar psykiskt och socialt välbefinnande. Barn och ungdomar behöver också stöd för psykiskt och socialt välbefinnande under inläringen, och lära sig hur de ska hantera ökad press i skolan och bete sig säkert och ansvarsfullt på nätet. Stöd behövs också för de elever som tillbringar långa perioder utan kamratstöd eller stöd från skolpersonal.
- (9) Blandat lärande är när en skola, lärare eller elev i formell utbildning använder flera metoder i inlärningsprocessen: en kombination av klassrumsundervisning och distansundervisning och en kombination av olika lärandeverktyg som kan vara digitala (även nätbaserade) och icke-digitala. Lärarna och skolorna väljer efter eget omdöme hur metoderna ska införas som en del av effektiva lärandeuppgifter som stödjer en bred kompetensutveckling.
- (10) Lärande i olika miljöer, t.ex. skolan, hemmet, utomhus, kulturmiljöer och arbetsplatser, kan motivera barn och ungdomar och stärka en bred kompetensutveckling. Detta kan i sin tur hjälpa dem att inse hur viktig den formella utbildningen är för deras liv i samhället och öka engagemanget i lokala och globala frågor, till exempel gällande miljö och klimatförändring.
- (11) Med en strategi för blandat lärande erkänns skolans betydelse som en gemensam miljö för personlig kontakt och socialt umgänge, vilket i sig är viktigt för lärandet som ett sätt att förstå omvärlden.
- (12) En strategi för blandat lärande kan främja en bred kompetensutveckling på grund av den mångfald av inlärningsuppgifter och verktyg som den kan omfatta. Användningen av digital teknik med olika typer av uppkopplade enheter kan underlätta elevens interaktion med andra elever, program och andra informationskällor, och kan stödja lärande i olika miljöer. Kompletterande användning av naturvetenskaplig utrustning, verktyg, vardagsföremål, publikationer samt skriv- och bildkonstverktyg kan öka kreativiteten och det personliga uttrycket både individuellt och i grupp.
- (13) Utbildning är en grundläggande mänsklig rättighet och en av barnets rättigheter. Tillgång till utbildning måste garanteras oavsett miljö – i skolan, på distans eller en kombination av båda – och oberoende av elevernas privata och sociala förutsättningar. När pandemin är över är strategin för blandat lärande en möjlighet att göra utbildningen bättre, mer relevant och mer inkluderande, bland annat genom bättre utbildningsmöjligheter på landsbygden och i avlägsna områden och ösamhällen, och för elever som inte går i skolan på heltid, exempelvis de som tillhör resande folkgrupper, unga anhörigvårdare, de som har hälsoproblem eller är inlagda på sjukhus, de som utövar elitidrott och de som går yrkesutbildning eller utför betalt arbete. Alla miljöer och verktyg bör vara lika tillgängliga för minoritetsgrupper, barn med funktionsnedsättning och barn från samhällsekonomiskt missgynnade förhållanden och får inte leda till diskriminering eller segregering.
- (14) Blandat lärande kräver en konsekvent och systemomfattande strategi för att skapa gynnsamma förutsättningar. Det innefattar att involvera personal med varierade kunskaper och att främja samarbete med samhället, vilket uppmuntrar till ett gemensamt ansvar för ungdomars utveckling. För att de ändringar som införs i

utbildningssystemet för att stödja blandat lärande ska bli effektiva måste man också tydliggöra och stödja samarbetet mellan olika delar av ekosystemet, mellan utbildningsmyndigheterna, förlag och andra aktörer som tillhandahåller läromedel och teknik samt institutioner och organisationer för forskning och utbildning.

- (15) Blandat lärande är en allmänt etablerad metod inom grundläggande yrkesutbildning²⁷, men pandemirestriktionerna har utmanat institutionernas och organisationernas förmåga att erbjuda praktik och upprätthålla kontakten med lärare och handledare. Lärlingsutbildningar har inte heller kunnat erbjudas i lika stor utsträckning. Möjligheterna att skaffa sig praktiska erfarenheter minskade vilket underströk yrkesutbildningens behov av digital teknik såsom digitala enheter, lärplattformar, webbaserade meritförteckningar samt förstärkt och virtuell verklighet för simuleringar. Det ökade också behovet av att förstå och samordna användningen av digital teknik för lärande i olika miljöer (t.ex. i skolan eller under praktikperioder).
- (16) Det icke-formella lärandets omfattning och betydelse har visats tydligt genom erfarenheterna från ungdomsarbete, volontärarbete och deltagande i kulturella aktiviteter som idrott på gräsrotsnivå. Icke-formellt lärande spelar en viktig roll i utvecklingen av väsentliga sociala, kommunikativa och kognitiva färdigheter som kreativitet. Färdigheter som dessa underlättar unga människors övergång till vuxenlivet, ett aktivt medborgarskap och arbetslivet²⁸. Bättre samarbete mellan formella och icke-formella lärandemiljöer är också en del av att hitta nya inlärningsmetoder²⁹.
- (17) Denna rekommendation respekterar till fullo principerna om subsidiaritet och proportionalitet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA ATT GÖRA FÖLJANDE:

- (1) Baserat på lärdomarna från covid-19-krisen stödja utbildningssystemens återhämtning och beredskap genom att ta itu med pandemins konsekvenser för elever, lärare och annan utbildningspersonal och utveckla en mer långsiktig strategi för blandat lärande enligt de principer som anges i denna rekommendation³⁰. Bygga vidare på framgångsrik innovation som introducerats eller provats under pandemin för att utbyta och sprida god praxis.
- (2) Stödja eleverna genom att överväga följande åtgärder:
Som ett direkt svar på krisen
 - (a) Tillhandahålla ytterligare möjligheter till lärande och riktat stöd till elever med inlärningsssvårigheter, elever med särskilda utbildningsbehov, elever från mindre gynnade grupper eller elever som på annat sätt har påverkats av avbrott i skolundervisningen. Det kan till exempel omfatta ökat individanpassat stöd och personlig handledning, mentorskap (även ömsesidigt), extra undervisning

²⁷ Grundläggande yrkesutbildning genomförs vanligtvis på gymnasienivå och eftergymnasial nivå innan eleverna går ut i arbetslivet. Undervisningen bedrivs antingen i en skolbaserad miljö (främst i klassrum) eller i en arbetsplatsliknande miljö, till exempel i utbildningscentrum och företag, beroende på landets utbildningssystem och ekonomiska struktur.

²⁸ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9624-2017-INIT/sv/pdf>

²⁹ 2015/C 172/03

³⁰ Den ram för blandat lärande som presenteras i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar kan utgöra en grund för särskilda åtgärder som anpassas till ländernas situation.

under läsåret och/eller skolloven, tillgång till kompletterande inlärningsmiljöer, som offentliga bibliotek och allmänna samlingslokaler, och till fritidsverksamhet med pedagogiskt stöd.

- (b) Prioritera elevernas och deras familjers fysiska och psykiska välbefinnande. Detta kan innebära utarbetande av vägledning för psykisk hälsa, till exempel riktlinjer för elevhälsa och åtgärder mot mobbning i skolplanen, övervaknings- och kvalitetssäkringsförfaranden (som en del av den normala kvalitetssäkringen eller skolinspektionen eller i samband med särskilda bedömningar av skolans situation i samband med pandemin), tillsättning av särskild personal eller bättre tillgång till psykologisk behandling och behörig stödpersonal.
- (c) Främja utvecklingen av digital kompetens hos elever och familjer och utbildningssystemens digitala kapacitet genom att uppmuntra investeringar på skol- och kommunnivå i tillgänglig utrustning och internetuppkoppling och genom att skapa möjligheter att förbättra digitala färdigheter, bland annat användning av teknik självständigt och i grupp, samt att göra investeringar och genomföra reformer enligt nationella planer inom faciliteten för återhämtning och resiliens för att se till att alla elever har tillgång till den utrustning och de utbildningsmöjligheter som krävs.

För att stödja återhämtningen och den långsiktiga utbildningsberedskapen

- (3) Undersöka olika sätt att utveckla en strategi för blandat lärande inom grundskole- och gymnasieutbildningen till förmån för alla elever och att säkerställa en varaktig positiv inverkan på undervisningen och lärandet som är anpassad till elevernas ålder, förmåga och lärandemål. Detta kan bland annat bestå i att stärka utvecklingen av kombinerad klassrumsundervisning och distansundervisning för att öka flexibiliteten och skapa adekvata förhållanden där undervisningen sker, med hänsyn till de olika behov som uppstår till följd av varierande samhällsekonomiska förhållanden och bostadsförhållanden. Det kan också bestå i att stärka utvecklingen och införandet av lärandeverktyg för att ge möjligheter till undersökning och uttryck, bland annat för att öka den vetenskapliga kompetensen, att främja lärande i olika miljöer, att skapa en bra balans mellan lärarledd och elevledd undervisning och självständigt arbete och grupparbete samt att testa inlärningsmetoder för att göra nya möjligheter attraktiva och hitta bättre lösningar för både elever och lärare.
- (4) Använda blandat lärande som ett sätt att ge eleverna självständighet och ett individanpassat lärande (med hänsyn till ålder, förmåga och behov av specialundervisning) och att utveckla personlig och social kompetens samt kompetens att lära sig att lära (en av de åtta nyckelkompetenserna för livslångt lärande³¹ som vidareutvecklas inom ramen för europeiska LifeComp³²).
- (5) Stödja lärarna genom att överväga följande åtgärder:

Som ett direkt svar på krisen

³¹ EUT C 189, 4.6.2018, s. 1.

³² LifeComp består av tre sammanflätade kompetensområden: ”personlig kompetens”, ”social kompetens” och ”att lära sig att lära”. Varje område består av tre kompetenser enligt följande: självreglering, flexibilitet och välbefinnande (personlig kompetens), empati, kommunikation och samarbete (social kompetens) samt dynamiskt tänkesätt, kritiskt tänkande och inlärningsplanering (att lära sig att lära). LifeComp-kompetenser gäller alla områden i livet och kan förvärfvas under hela livet genom formell, informell och icke-formell utbildning. Läs mer på <https://ec.europa.eu/jrc/en/lifecomp>.

- (a) Ge lärarna tillgång till fortbildningskurser, program och verktyg³³ för digital kompetens. Utveckla och sprida pedagogiska moduler och resurser (online och på plats) som gör det lättare för lärarna att börja använda blandade undervisningsmetoder baserat på erfarenheter och återkoppling, och samarbeta med lärarna kring användningen av nya verktyg och material.
- (b) Öka fokus på välbefinnande för lärare, skolledare och annan utbildningspersonal. Detta kan innebära bättre tillgång till psykologisk behandling och stödpersonal, främjande av ömsesidigt stöd för att minska stress och bättre utbildning i resiliens och psykisk hälsa inom grundläggande lärarutbildning och fortsatt yrkesmässig utveckling.
- (c) Anlita eller anställa mer personal för att ge mer tid till individuellt stöd i skola och fritidsverksamhet.

Förbättra lärarnas återhämtning och beredskap på längre sikt

- (d) Integrera blandat lärande i grundläggande lärarutbildning³⁴ och fortsatt yrkesmässig utveckling³⁵ för att hjälpa utbildningspersonalen att anpassa undervisningen efter det yrkesmässiga sammanhanget och ge dem kompetens att underlätta lärande i olika inomhus- och utomhusmiljöer samt med olika verktyg och uppgifter.
 - (e) Ge tillgång till kunskapscentrum och till lämpliga resurser för vägledning och bättre design för lärande. Hjälpa utbildningspersonal att utveckla en strategi för blandat lärande utifrån specifika förhållanden genom personalutbyte, peer learning, nätverk, samarbetsprojekt och praktikgemenskaper.
 - (f) Ta fram riktlinjer för nya metoder för bedömning och slutprov med verktyg för formativ och summativ bedömning som är lämpliga för olika utbildningsnivåer och som är lika lämpade för undervisning i klassrum och på distans.
 - (g) Uppmuntra utbildningspersonal att delta i försöksprojekt och forskning, till exempel att testa användningen av uppgifter i andra lärandemiljöer och användningen av digital teknik till stöd för lärandet.
- (6) Stödja skolorna genom att överväga följande åtgärder:

Som ett direkt svar på krisen

- (a) Tillhandahålla verktyg och resurser för blandat lärande samt vägledning för hur skolor kan använda dessa³⁶.
- (b) Stödja effektiva samarbeten kring infrastruktur och resurser mellan olika delar av ekosystemet, bland annat näringslivet, konst, kulturarv, idrott, natur, högre utbildning, forskningsinstitut, förlag och andra aktörer som tillhandahåller

³³ I oktober 2021 lanserar EU-kommissionen det nya verktyget ”Selfie för lärare” som kan hjälpa lärare att planera utvecklingen av sin digitala kompetens.

³⁴ En formell utbildning för att få behörighet och arbeta som lärare. En sådan utbildning erbjuds vanligtvis av pedagogiska institutioner på universitet eller av lärarhögskolor (se ordlistan i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar).

³⁵ Fortbildning för utbildningspersonal för att öka kompetensen under karriären (se ordlistan i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar).

³⁶ Selfie-verktyget kan hjälpa skolor att utvärdera den aktuella situationen och identifiera behov. Verktyget är modulärt och kan anpassas av varje skola för att ta hänsyn till specifika förhållanden.

läromedel och teknik samt institutioner och organisationer för forskning och utbildning.

- (c) Hjälpa skolorna att utvärdera sina strategier och metoder för inkludering och att vidta nödvändiga åtgärder för att åtgärda brister, bland annat med hjälp av EU-verktyg³⁷.

Stödja långsiktig återhämtning och förbättra kapaciteten för organisatoriska förändringar

- (d) Investera i snabb internetuppkoppling i skolan och miljöer för distanslärande, vilket är avgörande för nätbaserat lärande.
 - (e) Låta skolorna vara tillräckligt självbestämmande (skolstyrelser, rektorer, andra skolledare) för att underlätta innovation, reaktivitet och anpassning till lokala behov.
 - (f) Stödja skolledare vid organisatoriska förändringar med särskild yrkesutveckling och vägledning för deras uppdrag. Gör det lättare för skolor och utbildningsanordnare att överväga blandat lärande i sin strategiska planering, vilket kan inkludera självbedömningsverktyg.
 - (g) Främja dialog och utbyte mellan en rad olika aktörer inom både klassrumsundervisning och distansundervisning för att få återkoppling och idéer för vidareutveckling från olika källor. Detta bör också omfatta dialog, vägledning och strategier för att värna om barns säkerhet, trygghet och integritet i den digitala världen.
 - (h) Fokusera en del av en skolornas interna och/eller externa resurser för översyn och kvalitetssäkring på en kombination av inlärningsmiljöer och utbildningsverktyg, med utvärdering av eller via andra aktörer än skolan.
- (7) Fullt ut utnyttja EU-medel och expertis för reformer och investeringar i infrastruktur, verktyg och pedagogik för att öka resiliensen och beredskapen för framtidssäkrade skolor, särskilt Erasmus+, faciliteten för återhämtning och resiliens, Europeiska socialfonden+, Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), programmet för ett digitalt Europa, Horisont Europa och instrumentet för tekniskt stöd.
- (8) Investera i övervakning, forskning och utvärdering av de politiska utmaningarna och av effekterna av dessa initiativ för att bygga vidare på erfarenheterna och kunna dra slutsatser för framtida politiska reformer, bland annat genom att bygga vidare på elevernas erfarenheter och på de uppgifter som samlats in för att ta fram bästa praxis och skräddarsydda AI-lösningar för att förbättra utbildningsprogram.
- (9) Tillhandahålla en lämplig ram för genomförandet av denna rekommendation genom att beakta de åtgärder som stöder blandat lärande i de nationella handlingsplanerna för genomförandet av den europeiska barngarantin.

HÄRIGENOM UPPMANAS KOMMISSIONEN ATT GÖRA FÖLJANDE:

1. Stödja genomförandet av rekommendationen genom att främja ömsesidigt lärande och utbyte mellan medlemsstaterna och alla berörda parter genom

³⁷ Europeiska verktygsådan för skolor innehåller insatser för att främja inkluderande utbildning och minska andelen elever som lämnar skolan med högst grundskoleutbildning. Den erbjuder en mängd resurser, praktiska exempel och ett självbedömningsverktyg för skolor.

- 1.1. den strategiska ramen för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030)³⁸,
- 1.2. det nya europeiska digitala utbildningscentret och den nya strategiska dialogen med medlemsstaterna, som kommer att inrättas inom ramen för handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027 för att stärka sektorsövergripande samarbete om digital utbildning,
- 1.3. EU-onlineplattformar och grupper för utbildning, inklusive School Education Gateway, eTwinning och den europeiska verktygslådan för skolor för att främja inkluderande utbildning och minska andelen elever som lämnar skolan med högst grundskoleutbildning.
2. Stödja utvecklingen av resurser i samarbete med medlemsstaterna, bland annat genom
 - 2.1. evidensbaserat vägledningsmaterial om design för lärande och organisering av skolans arbete inom ramen för blandat lärande, inbegripet material om digitala verktyg, metoder för bedömning och validering av lärande och dataskydd, integritet och säkerhet vid blandat lärande,
 - 2.2. att utnyttja potentialen i den kommande europeiska ramen för digitalt utbildningsinnehåll, som utvecklas som en del av handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027, för att stödja skapandet och utbytet av digitalt utbildningsinnehåll av hög kvalitet.
3. Stödja möjligheter till fortbildning för utbildningspersonal och andra intressenter genom att
 - 3.1. erbjuda storskaliga öppna nätkurser om blandat lärande för lärare, pedagoger, skolledare och lärarutbildare på plattformen School Education Gateway och uppmuntra skolpersonal att delta i dessa kurser,
 - 3.2. utbyta god praxis från personalutbyte, projekt och nätverk inom Erasmus+, bland annat via nätgemenskapen eTwinning, kommande Erasmus+ lärarakademier och yrkeskunskapscentrum,
 - 3.3. lansera det nya onlineverktyget Selfie för lärare, som kan hjälpa lärare att utvärdera och förbättra sin digitala kompetens. Detta bygger vidare på Selfie-verktyget för digital planering av hela skolan vilket kan bidra till effektiva strategier för blandat lärande, även inom yrkesutbildning.
4. Stödja initiativ för att vidareutveckla och främja en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och livslångt lärande för alla, som en del av det europeiska området för utbildning när det gäller skolutbildning, särskilt för att inkludera elever med olika förutsättningar som påverkar deras tillgång till särskilda inlärningsmiljöer och utbildningsverktyg samt för att inkludera de elever som behöver riktat stöd under inläringen.
5. Fortsätta stödja medlemsstaterna i att genomföra reformer för att förbättra skolsystemens kvalitet och inkludering och stödja deras digitala beredskap i linje med målen i handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027.

³⁸ EUT C 66, 26.2.2021, s. 1.

6. Sätta fokus på att ta fram en strategi för blandat lärande inom grundskole- och gymnasieutbildningen inom ramen för regelbundna lägesrapporter för det europeiska området för utbildning och handlingsplanen för digital utbildning 2021–2027.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande